

## TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/5018, 2/5001, 2/5002, 2/4986, 2/4974, 2/4932, 2/4923, 2/4861, 2/4862, 2/4842, 2/4817, 2/4798, 2/4788, 2/4791, 2/4771, 2/4748, 2/4730, 2/4701, 2/4681, 2/4668, 2/4669, 2/4621, 2/4617, 2/4606, 2/4567, 2/4568, 2/4547, 2/4541, 2/4542, 2/4543, 2/4522, 2/4513, 2/4494, 2/4481, 2/4482, 2/4463, 2/4464, 2/4456, 2/4437, 2/4413, 2/4361, 2/4341, 2/4308, 2/4285, 2/4286, 2/4287, 2/4280, 2/4272, 2/4262, 2/4261, 2/4234, 2/4235, 2/4236, 2/4213, 2/4219, 2/4196, 2/4189, 2/4174, 2/4175, 2/4176, 2/4168, 2/4154, 2/4155, 2/4149, 2/4107, 2/4110, 2/4103, 2/4094, 2/4095, 2/4085, 2/4086, 2/4064, 2/4057, 2/4035, 2/4036, 2/4037, 2/4008, 2/3997, 2/3970, 2/3856, 2/3837, 2/3838, 2/3839, 2/3828, 2/3829, 2/3819, 2/3820, 2/3817, 2/3797, 2/3796, 2/3765, 2/3736, 2/3731, 2/3703, 2/3589, 2/3584, 2/3548, 2/3531, 2/3532, 2/3472, 2/3473, 2/3451, 2/3440, 2/3414, 2/3381, 2/3382, 2/3377, 2/3375, 2/3358, 2/3341, 2/3320, 2/3286, 2/3257, 2/3220, 2/3109, 2/3102, 2/3103, 2/3079, 2/3075, 2/3076, 2/2988, 2/2914, 2/2911, 2/2912, 2/2894, 2/2897, 2/2936, 2/2891, 2/2863, 2/2864, 2/2865, 2/2851, 2/2852, 2/2853, 2/2831, 2/2798, 2/2627, 2/2577, 2/2574, 2/2564, 2/2559, 2/2540, 2/2541, 2/2531, 2/2532, 2/2493, 2/2474, 2/2470, 2/2446, 2/2449, 2/2426, 2/2437, 2/2398, 2/2387, 2/2367, 2/2263, 2/2239, 2/2211, 2/2210, 2/2185, 2/2186, 2/2181, 2/2182, 2/2183, 2/2160, 2/2161, 2/2162, 2/2145, 2/2136, 2/2099, 2/2059, 2/1994, 2/1983, 2/1989, 2/1977, 2/1913, 2/1906, 2/1812, 2/1769, 2/1737, 2/1742, 2/1717, 2/1720, 2/1721, 2/1711, 2/1627, 2/1628, 2/1629, 2/1656, 2/1658, 2/1619, 2/1620, 2/1604, 2/1690, 2/1691, 2/1633, 2/1679, 2/1559, 2/1558, 2/1528, 2/1498, 2/1420, 2/1403, 2/1404, 2/1378, 2/1349, 2/1373, 2/1304, 2/1307, 2/1309, 2/1311, 2/1292, 2/1272, 2/1273, 2/1250, 2/1184, 2/1156, 2/1142, 2/1145, 2/1112, 2/1115, 2/968, 2/1083, 2/1056, 2/1057, 2/1026, 2/1027, 2/1013, 2/1004, 2/996, 2/997, 2/989, 2/916, 2/866, 2/778, 2/451, 2/695, 2/722, 2/448, 2/449, 2/450, 2/453, 2/457, 2/458, 2/502, 2/697, 2/564, 2/584, 2/459, 2/461, 2/474, 2/611, 2/490, 2/504, 2/553, 2/690, 2/565, 2/582, 2/596, 2/600, 2/477, 2/659, 2/493, 2/649, 2/657, 2/682, 2/693, 2/705, 2/462, 2/469, 2/614, 2/495, 2/660, 2/526, 2/696, 2/566, 2/576, 2/723, 2/599, 2/470, 2/471, 2/608, 2/616, 2/632, 2/663, 2/534, 2/704, 2/726, 2/464, 2/617, 2/483, 2/485, 2/629, 2/531, 2/672, 2/540, 2/554, 2/572, 2/472, 2/613, 2/624, 2/625, 2/498, 2/671, 2/537, 2/692, 2/561, 2/714, 2/456, 2/594, 2/482, 2/488, 2/627, 2/497, 2/500, 2/539, 2/557, 2/563, 2/597, 2/601, 2/618, 2/619, 2/626, 2/630, 2/507, 2/536, 2/677, 2/701, 2/466, 2/621, 2/496, 2/637, 2/645, 2/510, 2/542, 2/684, 2/703, 2/569, 2/468, 2/508, 2/512, 2/648, 2/514, 2/650, 2/658, 2/680, 2/550, 2/571, 2/605, 2/607, 2/499, 2/511, 2/515, 2/651, 2/517, 2/662, 2/552, 2/709, 2/476, 2/636, 2/501, 2/639, 2/653, 2/519, 2/656, 2/664, 2/698, 2/574, 2/612, 2/479, 2/615, 2/638, 2/522, 2/525, 2/528, 2/529, 2/530, 2/706, 2/460, 2/463, 2/473, 2/487, 2/635, 2/527, 2/667, 2/668, 2/532, 2/670, 2/452, 2/610, 2/634, 2/505, 2/506, 2/643, 2/665, 2/669, 2/674, 2/538, 2/454, 2/455, 2/642, 2/509, 2/533, 2/676, 2/541, 2/679, 2/567, 2/577, 2/465, 2/602, 2/644, 2/646, 2/673, 2/543, 2/544, 2/547, 2/715, 2/592, 2/593, 2/641, 2/647, 2/681, 2/549, 2/699, 2/579, 2/717, 2/581, 2/583, 2/595, 2/598, 2/513, 2/516, 2/518, 2/686, 2/687, 2/691, 2/707, 2/719, 2/467, 2/652, 2/655, 2/688, 2/555, 2/556, 2/694, 2/558, 2/710, 2/721, 2/603, 2/604, 2/654, 2/521, 2/524, 2/559, 2/562, 2/712, 2/586, 2/587, 2/606, 2/523, 2/666, 2/675, 2/700, 2/708, 2/711, 2/578, 2/580, 2/724, 2/475, 2/478, 2/631, 2/661, 2/535, 2/678, 2/545, 2/702, 2/720, 2/589, 2/609, 2/480, 2/633, 2/546, 2/683, 2/548, 2/560, 2/568, 2/570, 2/588, 2/481, 2/484, 2/486, 2/492, 2/685, 2/573, 2/575, 2/716, 2/585, 2/591, 2/620, 2/622, 2/623, 2/520, 2/551, 2/689, 2/713, 2/718, 2/725, 2/590, 2/489, 2/491, 2/628, 2/494, 2/503, 2/640, 2/1096

Esas numaralı kanun tekliflerimin, TBMM İç Tüzüğü'nün 77. Maddesinin 1. Fıkrası uyarınca  
28. Yasama Döneminde yenilenmesini arz ve talep ederim. **07.06.2023**

**Av.Mahmut Tanal**  
**Şanhurfa Milletvekili**

| TBMM BAŞKANLIĞI        |                  |                        |
|------------------------|------------------|------------------------|
| Tali<br>Komisyon       |                  |                        |
| Esas<br>Komisyon       | Adalet Komisyonu |                        |
| Tarih: 19 Haziran 2023 |                  | Esas No: <b>2 /904</b> |

|                                          |
|------------------------------------------|
| T B M M<br>KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ |
| 0 8 Haziran 2023                         |
| Numara:                                  |

|                            |
|----------------------------|
| T B M M<br>GENEL F Y R A K |
| 0 8 Haziran 2023           |
| No : 1226586               |



Av. Mahmut TANAL  
İstanbul Milletvekili  
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

2/2300, 2/2292, 2/2248, 2/2247, 2/2222, 2/2221, 2/2219, 2/2185, 2/2139, 2/2133, 2/2109, 2/2105, 2/2104, 2/2095, 2/2090, 2/2046, 2/2026, 2/2020, 2/2019, 2/2018, 2/2017, 2/2015, 2/2012, 2/2006, 2/2005, 2/1993, 2/1992, 2/1991, 2/1983, 2/1982, 2/1980, 2/1979, 2/1976, 2/1975, 2/1974, 2/1973, 2/1972, 2/1971, 2/1960, 2/1959, 2/1953, 2/1952, 2/1951, 2/1943, 2/1942, 2/1939, 2/1935, 2/1934, 2/1928, 2/1927, 2/1925, 2/1922, 2/1915, 2/1911, 2/1910, 2/1909, 2/1908, 2/1899, 2/1897, 2/1892, 2/1891, 2/1890, 2/1883, 2/1882, 2/1878, 2/1876, 2/1874, 2/1871, 2/1867, 2/1866, 2/1865, 2/1855, 2/1853, 2/1852, 2/1848, 2/1847, 2/1846, 2/1845, 2/1844, 2/1843, 2/1842, 2/1841, 2/1840, 2/1839, 2/1824, 2/1818, 2/1816, 2/1815, 2/1804, 2/1803, 2/1797, 2/1796, 2/1795, 2/1794, 2/1792, 2/1791, 2/1790, 2/1789, 2/1788, 2/1775, 2/1761, 2/1749, 2/1745, 2/1740, 2/1736, 2/1730, 2/1721, 2/1680, 2/1661, 2/1655, 2/1646, 2/1645, 2/1635, 2/1630, 2/1627, 2/1621, 2/1591, 2/1577, 2/1565, 2/1555, 2/1549, 2/1548, 2/1539, 2/1526, 2/1522, 2/1521, 2/1503, 2/1494, 2/1493, 2/1490, 2/1442, 2/1404, 2/1403, 2/1394, 2/1374, 2/1373, 2/1372, 2/1371, 2/1342, 2/1338, 2/1333, 2/1326, 2/1264, 2/1239, 2/1228, 2/1227, 2/1226, 2/1219, 2/1209, 2/1193, 2/1083, 2/1066, 2/1062, 2/1035, 2/1030, 2/1029, 2/1013, 2/1012, 2/1011, 2/1010, 2/1009, 2/996, 2/984, 2/982, 2/981, 2/976, 2/973, 2/972, 2/970, 2/969, 2/963, 2/961, 2/959, 2/957, 2/956, 2/954, 2/943, 2/898, 2/897, 2/885, 2/882, 2/872, 2/857, 2/851, 2/837, 2/812, 2/749, 2/746, 2/727, 2/725, 2/724, 2/718, 2/711, 2/699, 2/698, 2/697, 2/679, 2/670, 2/645, 2/644, 2/643, 2/642, 2/640, 2/639, 2/635, 2/634, 2/611, 2/610, 2/607, 2/606, 2/605, 2/596, 2/595, 2/568, 2/567, 2/566, 2/563, 2/560, 2/537, 2/536, 2/535, 2/508, 2/507, 2/506, 2/491, 2/488, 2/487, 2/481, 2/480, 2/472, 2/436, 2/413, 2/412, 2/399, 2/396, 2/386, 2/379, 2/375, 2/374, 2/373, 2/369, 2/368, 2/339, 2/337, 2/336, 2/335, 2/334, 2/333, 2/332, 2/322, 2/309, 2/304, 2/303, 2/302, 2/301, 2/300, 2/299, 2/298, 2/297, 2/292, 2/291, 2/237, 2/236, 2/233, 2/231, 2/230, 2/229, 2/227, 2/226, 2/225, 2/224, 2/218, 2/132, 2/131, 2/130, 2/129, 2/128, 2/49, 2/26 Esas Numaralı Kanun Tekliflerimin, İç Tüzüğün 77. Maddesinin 1. Fıkrası uyarınca 27. Yeni yasama döneminde yenilenmesini arz ve talep ederim.

Av. Mahmut Tanal  
İstanbul Milletvekili

| TBMM BAŞKANLIĞI   |              |
|-------------------|--------------|
| Tali Komisyon/lar |              |
| Esas Komisyon     | Adalet       |
| Tarih: 01.10.2018 | Esas No: 469 |

|                               |             |
|-------------------------------|-------------|
| TBMM                          |             |
| KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ |             |
| 09                            | Temmuz 2018 |
| Numara:                       |             |

313051



**T.B.M.M.**  
CUMHURİYET HALK PARTİSİ  
Grup Başkanlığı

Tarih : 14 Aralık 2017  
Sayı : 1620

## TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

1136 sayılı Avukatlık Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur. 13/12/2017

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. Mahmut TANAL  
İstanbul Milletvekili

| T.B.M.M. BAŞKANLIĞI  |                 |
|----------------------|-----------------|
| Tali Komisyon        |                 |
| Esas Komisyon        | Adalet          |
| Tarih : 05 Ocak 2018 | Esas No: 2/2015 |



|                                        |
|----------------------------------------|
| TBMM<br>KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİĞİ |
| 14 Aralık 2017                         |
| Numara:                                |

|                     |
|---------------------|
| TBMM<br>GENEL EVRAK |
| 14 Aralık 2017      |
| No: 200332          |

## GEREKÇE

Avukatlık mesleğini icra edenler, 4 yıllık zorlu eğitim süreci sonunda, hukuk fakültesini başarıyla bitirip diplomaya hak kazanmakta ve ardından barolarda staja başlamaktadırlar.

Bilindiği gibi, staj süresi bir yıldır. 6 ay adliye stajı ve diğer 6 ay avukat yanında tamamlanır. Bu dönemde staj yapan avukatlara devlet tarafından ödenen ücret yoktur. Stajyer avukatlar şanslı iseler, avukatlık stajı esnasında yanında staj yaptıkları avukatın verdiği harçlıkla geçimini sağlamakta, özellikle kalabalık icra dairelerinde avukatın talimatıyla dosyalarla boğuşmakta, hacizlere gönderilmektedir.

5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu 2'inci maddesinde avukat yargı mensubu olarak tanımlanmıştır. Stajyer olması yine yargı mensubu olmasına engel değildir. Hakimlik stajı yapan hukuk fakültesi mezunları, avukat stajyerlerine göre, aylık maaş almakta sağlık ve sosyal güvenceleri devlet tarafından karşılanmaktadır. Aynı fakültede okumuş, aynı derslerden başarı göstermiş ve yargı mensubu olarak stajını tamamlayan bireyler arasında sosyal yönden fark olması Anayasamızın güvence altına aldığı "Kanun Önünde Eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesi ile çelişki göstermektedir.

Ayrıca bir yıllık staj eğitimini tamamlamaları ardından stajyer avukatların ruhsatname alma usul ve şekli ile ruhsatnameyi aldıktan sonra avukatlık unvanı kullanabilecekleri ve and içme şekilleri 1136 sayılı Avukatlık Kanunu 9'uncu maddesinde hüküm altına alınmıştır.

Staj eğitimi tamamlayan, usul ve yasaya uygun şekilde and içerek avukatlık unvanı kazanan stajyerlerin ruhsatname bedeli olarak ödemek zorunda olduğu ruhsat harcı bugün binlerce lira ile ifade edilen ve avukatlar için maddi külfettir.

Mesleğe henüz başlamadan ruhsat harcı baro aidatı, baro kredisi borçları altında ezilen genç avukatlar, ruhsatnamesini alıp, kendi bürolarını açmak istediklerinde; büro kirası, stopaj, gelir vergisi, katma değer vergisi, sosyal güvenlik BAĞ-KUR prim borcu altında ezilmekte, mesleğini, emeğini ifa ederken ağır maddi yük altında kalmaktadır.

1982 Anayasamızın 2'inci maddesinde, Cumhuriyetimizin Nitelikleri sayılmış ve anayasal güvence altına alınmıştır. Sözü geçen 2'inci maddeye göre "*Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.*"





Sosyal devlet ilkesi anayasal güvence ile Cumhuriyetimizin Nitelikleri arasında benimsenmiştir. Sosyal devlet anlayışına göre; Devlet ekonomiye aktif müdahalede bulunarak toplumda yaşayan bireylere, insan onuruna yaraşır hayat seviyesi sağlamayı kendisine amaç eden devlettir. Ayrıca 1982 Anayasamızın 5'inci maddesinde Devletimizin Temel Amaç ve Görevleri anayasal güvence ile belirlenmiştir. Buna göre; (...)kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır”

Stajyer avukatların ruhsatname alırken binlerce lira para ödemek zorunda kalmaktadırlar. Henüz mesleğe başlamadan ve staj süresince de sabit bir geliri bulunmayan stajyer avukatlardan ruhsatnamenin maddi yükünün kaldırılması Anayasal Sosyal Devlet ilkemizin bir gereği ve yine Anayasamızda hüküm altına alınan Devletin Temel Amaç ve Görevleri arasında yer verilen yükümlülüğün gereğidir.

Yukarıda açıklanan sebeplerle işbu kanun teklifinde bulunma zorunluluğu doğmuştur.



## MADDE GEREKÇELERİ

**MADDE-1** 1136 sayılı Avukatlık Kanununun “Avukatlık Ruhsatnamesi ve Yemin” başlıklı 9’uncu maddesine Avukatlık Ruhsatname bedeli devlet tarafından karşılanır. Hükmü eklenmesiyle, Anayasal Sosyal Devlet ilkesi ve Anayasamızın 5’inci maddesinde düzenlen “Devletin Temel Amaç ve Görevleri”nde yer alan “*kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır*” hükmünün gereğinin yerine getirilmesi amaçlanmıştır.

**MADDE 2-** Yürürlük maddesidir.

**MADDE 3-** Yürütme maddesidir.



**1136 SAYILI AVUKATLIK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR  
KANUN TEKLİFİ**

**MADDE-1** 1136 sayılı Avukatlık Kanununun “Avukatlık Ruhsatnamesi ve Yemin” başlıklı 9’uncu maddesine aşağıdaki fıkra hükmü eklenmiştir.

*“Stajını başarıyla tamamlayıp avukatlık ruhsatnamesi almaya hak kazanan stajyer avukatların, avukatlık ruhsatnamesi bedeli devlet tarafından karşılanır.”*

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

